

nezletilý o své zletilosti neučiní projev a o ní prostě mlčí, nýbrž případ, že se vydává za zletilého, tedy že pozitivně tvrdí buď výslovně, že je zletilý, nebo předstírá okolnosti, z nichž musí býti na to usuzováno. To plyne z doslovu § 248 obč. zák. Ten ukládá smluvníku, by se přesvědčil o pravdivosti předstírání (Wahrheit des Vorgebens). Sám zákon tedy předpokládá, že nezletilý učinil nepravdivé údaje o svéprávnosti. Stejně ustanovení má i § 866 obč. zák. Tato místa zákona stanoví závaznost nezletilce nebo nesvéprávné osoby z činu nedovoleného, nikoli závaznost ze smlouvy. Za nedovolený čin pokládá zákon vydávání se za nezletilého, jež předpokládá lstivost a tvrzení vědomé nepravdy. To plyne z materiálu zákona, a ze souvislosti s § 866 obč. zák., který výslovně vyžaduje lstivé předstírání. Ustanovením § 248 obč. zák. neměla býti podle zákonodárcovy vůle vyslovena odchylná zásada od toho, co bylo řečeno v § 866 obč. zák. Podle protokolů (srov. Ofner Protokoly I. 198, 199, II. 11, 12), byli zákonodárci názoru, že v § 248 je vyslovena táž zásada jako v § 866 obč. zák. a na obou místech vycházeli z názoru, že musí jíti o falešné udávání (Falsches Vorgeben) zletilosti, o čin lstivý a nedovolený, a nechtěli prohlásiti za takový čin pouhé ujednání smlouvy za nezletilosti. Z téhož názoru vycházel i nejvyšší soud v nálezu čís. 7953 sb. n. s. Protože nebylo zjištěno, že žalovaný při ujednání smlouvy předstíral svéprávnost, ani že při vymožení svého zápisu jako veřejného společníka firmy M. jednal lstivě a vědomě, zamlčev, že pro nezletilost k zápisu oprávněn není, není použití § 248 obč. zák. opodstatněno. Neprávem vytýká dovolatel, že nebyl opakován důkaz výsledkem svědků slyšených před dožádaným soudem. Opakování důkazů je věcí jejich hodnocení, jež nelze v dovolací stolici napadati (§ 488 c. ř. s.). Ale přes nesprávné posouzení žalobního nároku podle § 248 obč. zák. nelze dovolání vyhověti. Žalobce neopřel svůj nárok jen o § 248 obč. zák. a o důvod náhrady škody, nýbrž i o bezdůvodné obohacení žalovaného, o uvedení v omyl a o neoprávněné nabytí. Prvý soud neobíraje se žalobním důvodem obohacení, přiznal žalobci nárok i z důvodu § 246 obč. zák., maje za to, že uznání dluhu žalovaným je platné a závazné, protože matka žalovaného trpěla, by vedl obchod jako veřejný společník, zaplatila za něho kupní cenu za kolo koupené od veřejné společnosti, nechala mu je volně používat, že žalovaný platil za zdatného obchodníka a byl s to svou činností vydělávati a tím co vydělal volně podle § 246 obč. zák. nakládati a se zavazovati. Proti odsouzení žalovaného z tohoto důvodu si žalovaný v odvolání nestěžoval a nečiní tak ani v dovolání. Dovolací soud nemá proto možnosti obírat se správností názorů prvního soudu v této příčině a odsouzením žalovaného z tohoto důvodu, a, protože zůstalo v odvolání i v dovolání nenapadeno, musí zůstati nedotčeno. Z toho důvodu nebylo dovolání vyhověno a nebylo ani třeba obírat se důvodností nároku žalobcova pro bezdůvodné obohacení žalovaného, jímž se nižší soudy vůbec nezabývaly.

Čís. 11778.

Jazyková otázka.

Je-li hlavní závod společnosti (banky) zapsán v rejstříku obchodních společností jazykem státním, nelze společnost čítati k příslušníkům ja-

zyka menšiny jazykové. Nezáleží na tom, jakým jazykem jest zapsán odštěpný závod společnosti, jenž vystupuje ve sporu.

(Rozh. ze dne 23. června 1932, Rv I 809/31.)

Žalobě Anglo-československé a Pražské úvěrní banky, filiálky v Karlových Varech, proti karlovarské firmě L. o zaplacení peněžité pohledávky procesní soud první stolice (krajský soud v Chebu) vyhověl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované a odmítl dovolací odpověď žalobkyně. V tomto směru uvedl v

důvodech:

Dovolací odpověď bylo odmítnouti pro závadu jazykovou. Žalující firma má své sídlo v Praze, v Karlových Varech má jen filiálku. Jest obecně známo, že žalující banka jest zapsána v rejstříku obchodních společností u krajského obchodního soudu v Praze jazykem českým, státním, který jest rozhodný, i kdyby jednacích řeči banky bylo více. Na tom, jakým jazykem jest zapsán závod odštěpný (filiálka) v Karlových Varech nezáleží, neboť rozhoduje zápis společnosti (ústavu centrálního) v Praze. Nelze tudíž žalobkyni čítati k příslušníkům jazyka menšiny jazykové a měla proto dovolací odpověď sepsati v jazyku státním (§ 2 zák. z 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n., §§ 14 a 16 vládního nařízení ze dne 3. února 1926 čís. 17 sb. z. a n.). Poněvadž se tak nestalo, ač jest banka zastoupena advokátem, bylo dovolací odpověď odmítnouti podle čl. 4 odst. 3 vládního nařízení ze dne 3. února 1926 čís. 17 sb. z. a n. a § 2 zák. ze dne 29. února 1920 čís. 122 sb. z. a n.

Čís. 11779.

Prodej losů na splátky.

Prodejní listina podle § 2 b) zákona ze dne 30. června 1878, čís. 90 ř. zák., musí býti vystavena a kupiteli předána ihned. Nebyla-li prodejní listina kupiteli předána ihned, není smlouvou vázán, i když svolil k tomu, by mu byla zaslána dodatečně.

(Rozh. ze dne 23. června 1932, Rv I 705/32.)

Směnka, o niž tu jde, byla vystavena ke krytí zbytku první splátky kupní ceny za prodané losy. Proti směnečnému platebnímu příkazu namítl žalovaný, že kupní smlouva byla neplatná, nevyhovujíc § 2 b) zákona ze dne 30. června 1878, čís. 90 ř. zák. Procesní soud první stolice směnečný platební příkaz zrušil, odvolací soud ponechal směnečný platební příkaz v platnosti.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.